

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 917. Quænam pænæ statutæ monialibus illicite egredientibus, iisque ad hoc cooperantibus, licentiam iis dando ad hos, aut illas comitando & egressas recipiendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Castrop. præscindendo à rigore juris, spectato usu & consuetudine credat approbationem & licentiam Episcopi saltem in Hispania non esse necessariam, sed sufficere datam à dictis prælatis, pro quo præter Rodriq. citat Sanch. l. c. n. 28. Mirand. in man. Prælator. tr. de sacris monial. Joan. de la Cruz. de stat. relig. l. 1. c. 5. du. 3. &c. sed neque Vicarium generalem Episcopi habere illam potestatem, saltem vi Vicariatus respectu monasteriorum exemptorum; cum quo ad illa Episcopus procedat ut delegatus Apostolicus, potestas autem delegata Episcopi non transeat in Vicarium, nisi expresse ei committatur, secus ac potestas Episcopi Ordinaria, censet Sanch. l. c. num. 30. quamvis Castrop. num. 10. censet neque Ordinariam neque delegatam hanc potestatem competere Vicario citra specialiter ei factam; cum plura sint, qui etsi competant Episcopo jure ordinario, egeant tamen speciali mandato ut intelligantur commissa Vicario, eo quod sint gravius momenti. Idemque dicendum sit de Vicario capituli sede vacante; quod tamen ipsum habere hanc potestatem sicut Episcopum recto Ecclesiæ regimine sic exigente admittit Castrop. non obstante, quod ea, quæ competunt Episcopo jure speciali & ex delegatione sedis Apostolicæ non transeat ad capitulum sede vacante, quia id intelligendum dicit cum Barbos. l. c. alleg. 36. num. 16. de iis quæ competunt Episcopo jure specialissimo, & non de competentibus ei jure speciali communi & tanquam Ordinario attributo.

2. Resp. secundo: quod, si tamen stante causa, de cujus legitimitate manifestè constat, Episcopus vel Prælati regularis nolit concedere licentiam egrediendi (secus si de ea non constet manifestè, sed ea sub dubio vel opinione est, tunc enim standum superioris judicio) poterit monialis absolutè exire sine licentia obtenta, quia necessitas legem non habet, & ad clausuram cum periculo propriæ vitæ aut gravi detrimento boni communis, neque ex voto neque ex lege ecclesiastica obligatur, est tamen & tunc eam petendi obligatio tam ex voto quam ex lege ecclesiastica, si perita obtinenda speratur. Sanch. l. c. num. 51. Castrop. num. 11. quin & negata licentia per accidens, nimirum ob scandalum vel infamiam religionis ortam ex contemptu præcepti prælati, esse obligationem manendi intra clausuram etiam cum periculo vitæ, tradit idem cum Suar. cit. c. 9. n. 12. & 16.

Quæst. 917. quænam pœna statuta monialibus illicitè egredientibus, iisque ad hoc cooperantibus, licentiam iis ad hoc dando aut eas comitando, & egressas recipiendo.

1. **R** Esp. ad primum: quanquam neque Bonif. VIII. in cit. c. periculoso neque Trident. pœnas ullas statuerit adversus moniales egredientes, aut iis ad hoc cooperantes, sed solum adversus illicitè ingredientibus earum clausuram, ut rectè Delb. de immunit. Eccl. c. 19. du. 22. num. 2. Castrop. l. c. n. 20. contra Rodriq. l. c. a. 5. Pius V. tamen in consuet. sua. decori & honestati tam contra moniales egredientes aliter ac iis permillum in dicta consuet. quam contra aliter concedentes iis ad hoc licentiam, item contra comitantes & recipientes illas sine sint Laicæ seu sæculares, sive Ecclesiasticæ, sive sint consanguineæ, sive non, statuit excommunicationem ipso facto sine alia declaratione in-

currendam, quæ clausula qualiter intelligenda, vide apud Delb. du. 23. l. 1. num. 23.) & papæ referatam, ita tamen ut hic comitatus & receptio sit formalis, id est, talis, ut foveat illum egressum, vel ejus diuturniorem perseverantiam ut cum Rodriq. l. c. a. ult. & Sanch. l. c. num. 72. Castrop. l. c. num. 23. in fine, ac insuper contra moniales egressas & superiores iis ad hoc licentiam concedentes) non tamen contra comitantes aut recipientes illas ut Sanch. l. c. num. 63. Pirh. h. t. n. 39.) privationem omnium dignitatum, officiorum & administrationum, quæ eo tempore obtinent, reddique eas inhabiles ad ea & alia impostum obtinenda, ad quam tamen pœnam privationis & inhabilitatis requiritur sententia declaratoria judicis ut Pirh. l. c. cum Sanch. n. 65.

2. Porro circa hæc notanda sunt sequentia, de quibus dubitari poterit. Primò quod spectat personas incurrentes dictas pœnas, comprehendi quoque illas moniales legitime quidem egressas, sed cessante causa illicitè seu æquo diutius extra claustra commorantes, ut contra Sanch. l. c. n. 70. probabilius sentire videtur Castrop. l. c. num. 21. cum Llamas in methodo curat. in append. §. 10. ex e ratione; quod Pontifex illas pœnas indixerit monialibus egredientibus aliter, quam ipse disposuerat, ipse autem inter cætera disposuit, ut egrediens non nisi ad tempus necessarium extra seu foris moreretur, quam conditionem ultra illud tempus extra clausuram vagans non servat. Ad hæc Pontificem statuentem has pœnas excommunicationis & inhabilitatis non respexisse tantum tempus, quo egreditur, sed etiam, quo jam egressa vagatur extra, vel ex eo pateat, quod non utatur illo termino egredientes sed egressas, ut insinuat hit verbis idem significari in ordine ad dictas pœnas incurrendas. Item quò ad pœnas tam excommunicationis, quam privationis, statutas adversus comitantes & recipientes illicitè seu contra præscriptum egredientes comprehendi quoque Episcopos docet Sanch. l. c. num. 75. quod etsi certum reputet Castrop. l. c. num. 22. quò ad excommunicationem latam contra comitantes & recipientes egressas, magisque tamen dubium dicat de pœna privationis & inhabilitatis. addit nihilominus se verius existimare, Episcopum inique concedentem licentiam ad egrediendum, etiam hanc pœnam incurrere, tamen in c. quia periculoso. de sent. excom. in 6. statuatur, Episcopum nulla pœna suspensionis ligari, nisi ejus expressa facta sit mentio. Cum, præterquam quòd hæc privatio & inhabilitas non sit suspensio, quæ sit censura ut ait Castrop. sufficienter fiat mentio Episcopi, dum in cit. consuet. postquam dictum, Episcopi & regularis Prælati esse, concedere hanc licentiam, postea subditur privationis pœnam ferri contra prædictos superiores licentiam hujusmodi concedentes. Secundo notandum, nomine dignitatum, officiorum, administrationum intelligi illa, quæ adjunctam habent superioritatem aliquam, ut est esse generalem, provincialem, abbatem, abbatissam, aut superiorem localem, non alia officia, ut esse concionatore, confessorium, professorem Theologiæ, ut Sanch. l. c. n. 66. Pirh. cit. n. 39. in fine. Delb. l. c. du. 24. n. 1. & 2. ubi etiam quòd comprehendatur officium visitatoris, commissarii generalis & Vicarii monachorum vel monialium, non autem officium diffinitoris, aut Discreti in ordine Capucinorum. Tertio ad prædictas pœnas incurrendas debere esse exitum completum, licet sit brevis temporis, censet Castrop. l. c. num. 24. cum

cum Sanch. l. c. num. 6. 8. & 68. & Barbos. de potest. Episc. p. 3. alleg. 102. n. 30. Talemque non esse, si extra linem clausuræ non totum corpus sed partem haberet monialis.

Quest. 918. quinam absolvere possint à dictis pœnis aut in iis dispensare?

1. Resp. ad primum: posse ab excommunicatio-
ne illa absolvere Romanos pœnitentiarios
ex commissione Pontificis, & Episcopos, si ea ex-
communicatio sit occulta in virtute Trid. sess. 24.
c. 6. de reformat. concedentis illis omnes casus oc-
cultos Episcopo, tradit Delb. du. 22. num. 1. contra
Ricciu in pr. Tom. 1. resol. 544. num. 5. Zech.
de casib. reserv. cas. 10. num. 1. Zerot. l. c. v. mo-
nialis ad 8. qua sit. & alios cententes Episcopos
non posse absolvere in virtute Trident. à casibus
post illius publicationem reservatis à Papa, cujus
contrarium ex eo probat Delb. quod per reserva-
tiones Concilio generali posteriores propter illius
gravitatem decretaque in eo tam matura delibe-
ratione sancita, non censetur derogatum, nisi in
illis ejusque decretis fiat expressa & specifica mentio,
ut tradunt Henriq. l. 7. c. 26. n. 3. Menoch. vol. 3.
conf. 294. n. 11. & 12. Covarr. l. 4. variar. c. 16.
n. 6. Paris. l. 2. conf. 2. n. 2. Cavale. p. 1. dec. 29.
n. 16. quos citat & sequitur Dian. p. 2. tr. 5. resol.
35. quod confirmari potest ex eo, quod hæresis
post Trid. reservata in Bulla cœnæ & tamen juxta
valde probabilem multorum DD. ab illa, dum
est occulta, absolvere possit Episcopus, etiam per
alium, virtute Trident. quæ illi non derogatur
in Bulla cœnæ quo ad casus occultos in ea con-
tentos. Ad hæc, quos Episcopus absolvere possit
jam consuetudine receptum teneant DD. quos
citat & sequitur Bonac. de claus. q. 1. p. 5. n. 1.
Dian. p. 3. tr. 2. resol. 66. Lezan. v. clausura n. 20.
neque etiam, ut obtundunt Adversarii, dici possit,
quod per S. Congregationem Cardinalium decla-
raturum contrarium, de qua Sanch. tr. de hæres.
c. 5. du. 1. n. 1. in qua dicitur, quod in delictis
occultis materiæ clausuræ derogatum fuerit dicto
decreto per Constitutionem Pii V. cum de dictis
declarationibus authenticæ non constet ut Delb.
l. c. num. 6. Item posse ab illa excommunicatione
licet publica quoslibet confessarios privilegiatos
toties quoties; cum religiosi habeant privilegium
absolvendi à casibus omnibus Pontifici reservatis
omnibusque pœnis & censuris ex illis confur-
gentibus, exceptis contentis in Bulla l. c. num. 2.
Tambur. de jur. Abb. d. 19. q. 5. num. 3. Delb.
l. c. num. 8. & alii apud illum externum seu con-
tentiosum, & sic denunciata vide apud eundem
du. ult.

2. Resp. ad secundum: potest quoque in
dicta privatione & inhabilitate occultis in virtute
Trident. sess. 24. c. 6. de reformat. Episcopus cum
suis subditis. Delb. l. c. du. 29. dispensare item,
ut idem num. 3. contra Graff. p. 1. l. 4. cap. 23.
num. 12. ex privilegio religiosi superior etiam
localis cum suis subditis regularibus, cum in eos
jurisdictionem quasi Episcopalem habeat. Idem
tenent Henriq. l. 14. cap. 19. num. 2. Dian. l. c.
Peyerin. Tom. 1. de privil. minor. in cons. 6. Julii
11. num. 24. Porcell. in dub. regul. v. claus.
monial. num. 28. Bonac. cit. p. 5. vide quoque
apud Delb. n. 5. aliosque ab eo citatos privilegi-
um hoc concessum à variis pontificibus diversis
ordinibus religiosi, & hoc præsertim, cum hæc pœnæ
non sint reservatæ Pontifici, an verò superior reli-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

giosus etiam localis in iis dispensare possit in foro
externo, sicut potest in foro conscientie, in eo
non conveniunt AA. affirmant id ipsum Rodriq.
Tom. 1. regular. 99. q. 24. a. 17. Cruz. l. 1. de stat.
relig. c. 6. du. 15. concl. 6. negant probabiliter apud
Delb. l. c. n. 11. Peyren. l. c. n. 25. Bonacin. l. c. n. 5.
& alii. Illud certum videtur, non posse superiorem
regularem delegare hanc facultatem dispensandi
in iis, etiam quo ad forum conscientie, cum Pius
V. in privilegio super hoc iis dato expressè dicat,
ut religiosus superior per se ipsum id possit. Delb.
num. 6. remittens ad Sorbum ex Rodriq. LL.
cit.

*Quest. 919. qualiter & quibus ingressus
intra septa monasterii monialium sit
prohibitus?*

1. Resp. primo in genere: est is prohibitus sub
variis pœnis de quibus in fine hujus cap.
tum à Bonif. VIII. in c. periculoso. b. r. in 6. tum à
Trid. omnibus cujuscunque ætatis, sexus & con-
ditionis sine licentia ex causa legitima & necessaria
è superiore concessa, quæ prohibitio confirmata à
Pio V. Greg. XIII. Sixto V. variis constitutionibus
auctis aut de novo adjectis pœnis, uti hæc omnia
explanabuntur in sequentibus,

2. Resp. secundo: Excipiuntur nihilominus
primo tacite Reges, Regina, earum filii & filia
ac nepotes, ut habet communis contra Meroll. &
Bonacin. apud Delb. cit. du. 30. argumento de-
sumpto ex constit. Greg. XIII. quæ incipit ubi
gratia, dum ibi prohibendo illum ingressum qui-
buscunque personis subdit, etiamsi illæ sint Comi-
tissæ, utpote per quæ verba satis manifestè exclu-
duntur personæ altioris ordinis. Delb. l. c. du. 30.
n. 3. Et quia sub generalibus istiusmodi decretis
prohibitivis ob eorum excellentiam non compre-
henduntur, nisi earum fiat specialis mentio, ut
Castrop. l. c. p. 10. §. 1. n. 5. Secundo excipiuntur
infantes necdum adepti usum rationis, sive
masculi sive femina, nisi, ut limitat Delb. speciale
præceptum existat in contrarium, idque non tan-
tum, quia nec culpæ, nec censuræ capaces sunt
sed etiam quia in ea ætate constituti monialibus
occasionem peccandi præbere non possunt, quod
ipsum præcavere quia mens & finis erat Trid.
prohibentis ingressum hunc cujuscunque ætatis
personis, dici non potest his verbis comprehendit
etiam infantes, ac ita habet sententia communis,
pro qua immensam turmam AA. citat delb. l. c.
du. 30. n. 4. à quibus dum dissentire videntur aliqui
ab eodem citati propter declarationes aliquas, di-
cendum est declarationes, si authenticæ sint, intel-
ligendas tantum de pueris constitutis in ea ætate,
ut possint esse monialibus occasio peccandi. Unde
jam etiam moniales non prohibentur eos admittere,
cum prohibitio illa admissionis facta monialibus
sit accessoria prohibitione ingredientium, qualis
respectu infantium nulla est. Ita Castrop. l. c.
num. 2. cum Navar. comment. 4. de regul. n. 58.
Azor p. 1. l. 13. c. 8. q. 5. Rodriq. 99. regul.
Tom. 1. q. 46. a. 1. Suar. Tom. 4. de relig. tr. 8.
l. 1. c. 10. num. 2. Sanch. l. 6. sum. c. 16. in 5.
Barbos. l. c. num. 32. In dubio vero, num infans
habeat usum rationis, ac ita comprehen-
datur illa prohibitione, utpote jam capax pec-
cati & censuræ, præsumitur is habere
illum, si septennis est; secus, si septennis
non est; cum communiter usus rationis

Q9992

non